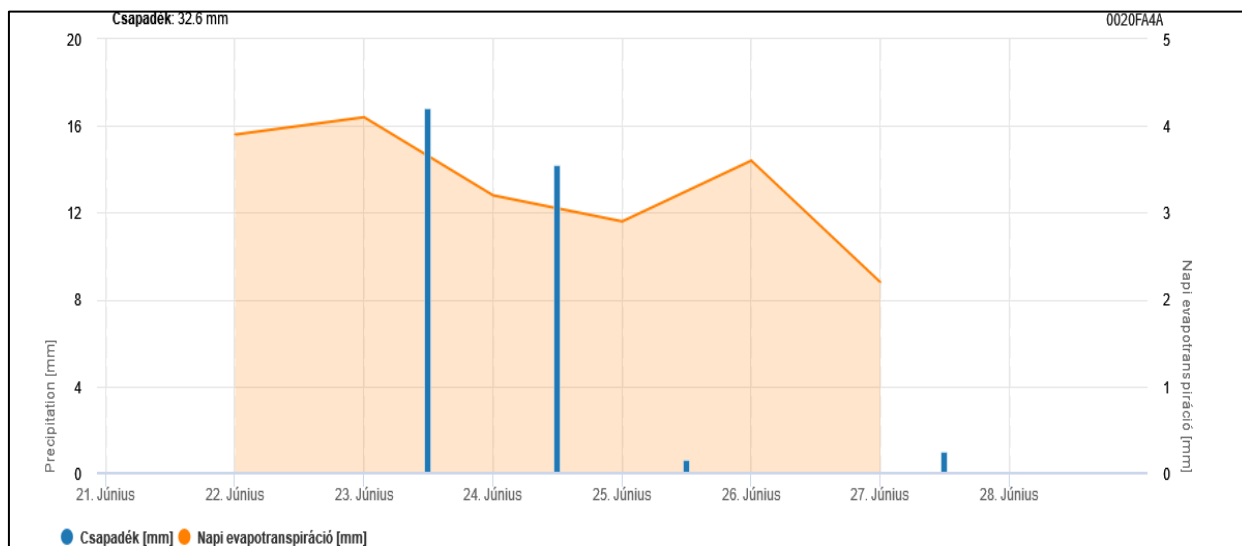

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

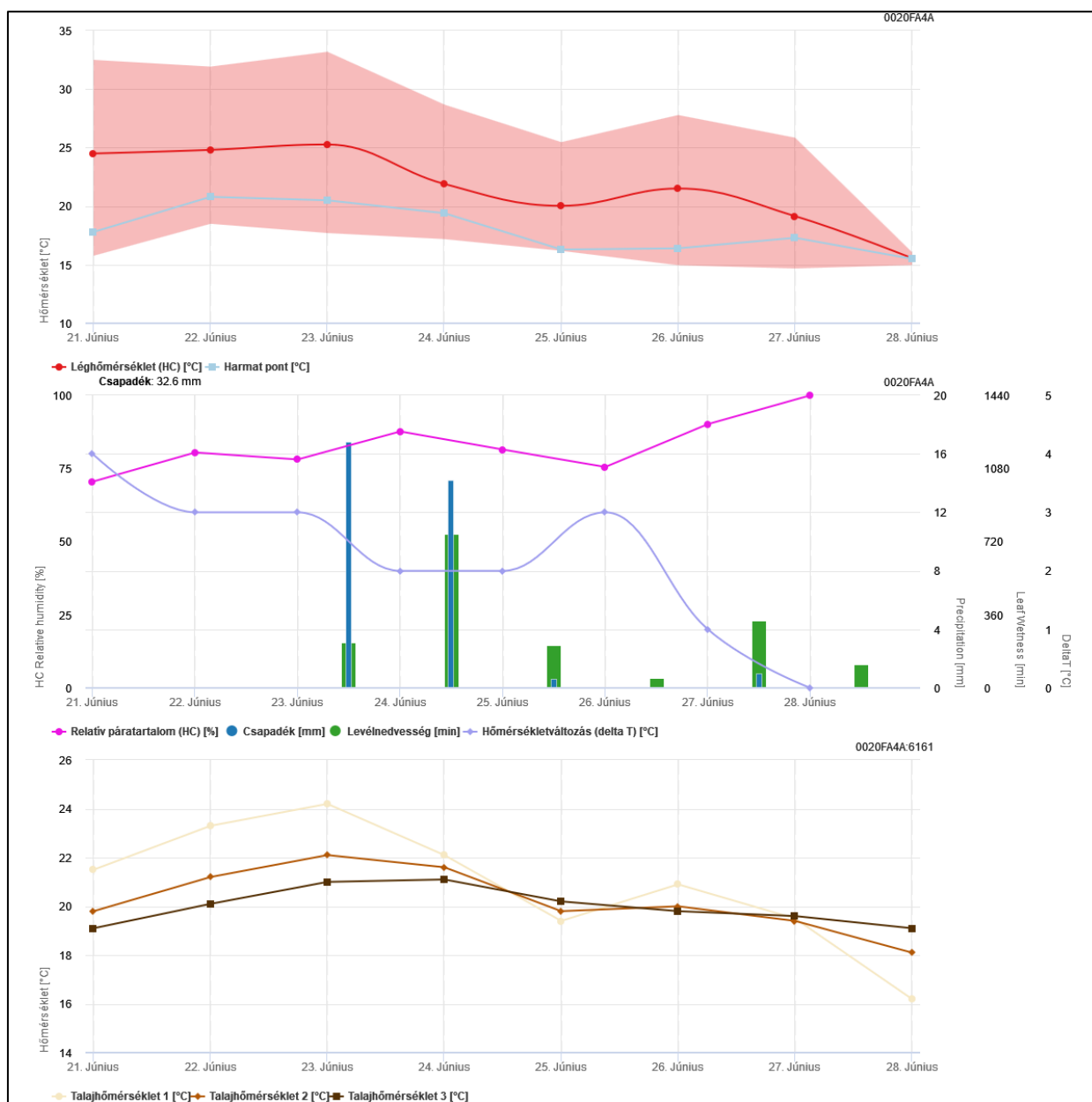
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét meleg, napos idővel indult. A hét közepén a napi maximum hőmérséklet gyakran elérte a 30-31 °C-ot. A napi párolgás ekkor már 4 mm körül alakult, minek következtében a talaj felső rétege kiszáradt. A hét végén egy mediterrán ciklon hatására megnőtt a csapadék hajlam, péntek este már megye szerte heves zivatarok alakultak ki.

A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.06.21.-06.28.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A levélnedvesség/páratartalom/talajhőmérséklet alakulása Debrecen, 2023.06.21.-06.28.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (25. hét)

Őszi búza: viaszérés-teljesérés (BBCH 85-89)

Őszi árpa: teljesérés (BBCH 89)

Őszi káposztarepce: a becők 70%-a érett (BBCH 87)

Napraforgó: virágzat elkülönülése (BBCH 58)

Kukorica: címerhányás előtti állapot (BBCH 50-51)

Alma: dió nagyságú-4-5 cm-es gyümölcsök (BBCH 74-75)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) felszaporodása felgyorsult a lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon. Szórványosan, foltokban már gyenge-közepes kártétel tapasztalható, ami a kalászos megrágásában nyilvánul meg. A gabonában az állományok megdőlése jelentősen hozzájárult a kártétel kialakulásához.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi kalászosokban

Az őszi kalászosokban az előrehaladottérés miatt a kártevők közül már csak a mezei pocok kártételét észleltük.

Jelenleg a hét végi viharok okozta megdőlés okozza a legnagyobb problémát, melynek a mértéke a zivatarok környezetében a 60-70%-ot is elérte.

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcebén

A repcebén a foma (*Phoma lingam*) a szár alsó részén észlelési szinten minden állományban megtalálható. A fertőzés lassú terjedése tapasztalható.

A becőkön az alternáriás foltosság (*Alternaria brassicae*) alacsony fertőzöttségi szinten minden állományban megtalálható. A fertőzés egyelőre alacsony szintű, de a kedvező időjárás miatt a fertőzés gyors terjedésére kell számítani.

A növények szártövén megjelent a fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*), a fertőzést egyelőre csak foltokban észleltük. A fertőzés mértéke jelenleg még alacsony mértékű.

A szürkepenész (*Botrytis cinerea*) szintén megjelent a növények szár tövén, a jelentősebb fertőzést a szárormányosokkal erősebben fertőzött táblákon tapasztaltunk.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó állományokban csak szórványosan, elvétve lehetett a napraforgó peronoszpórával (*Plasmopara halstedii*) találkozni. A fertőzés mértéke az észlelési küszöb környékén alakult.

Az elmúlt héthez képest tovább nőtt az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*). A fertőzöttség mértéke közepes.

Az állományokban a szár alsó részén megjelentek a fóma (*Phoma macdonaldii*) első tünetei.

A napraforgóba a levéltetvek a bimbókezdeményeken szinte minden állományban megtalálhatóak. A fertőzöttség mértéke egyelőre alacsony.

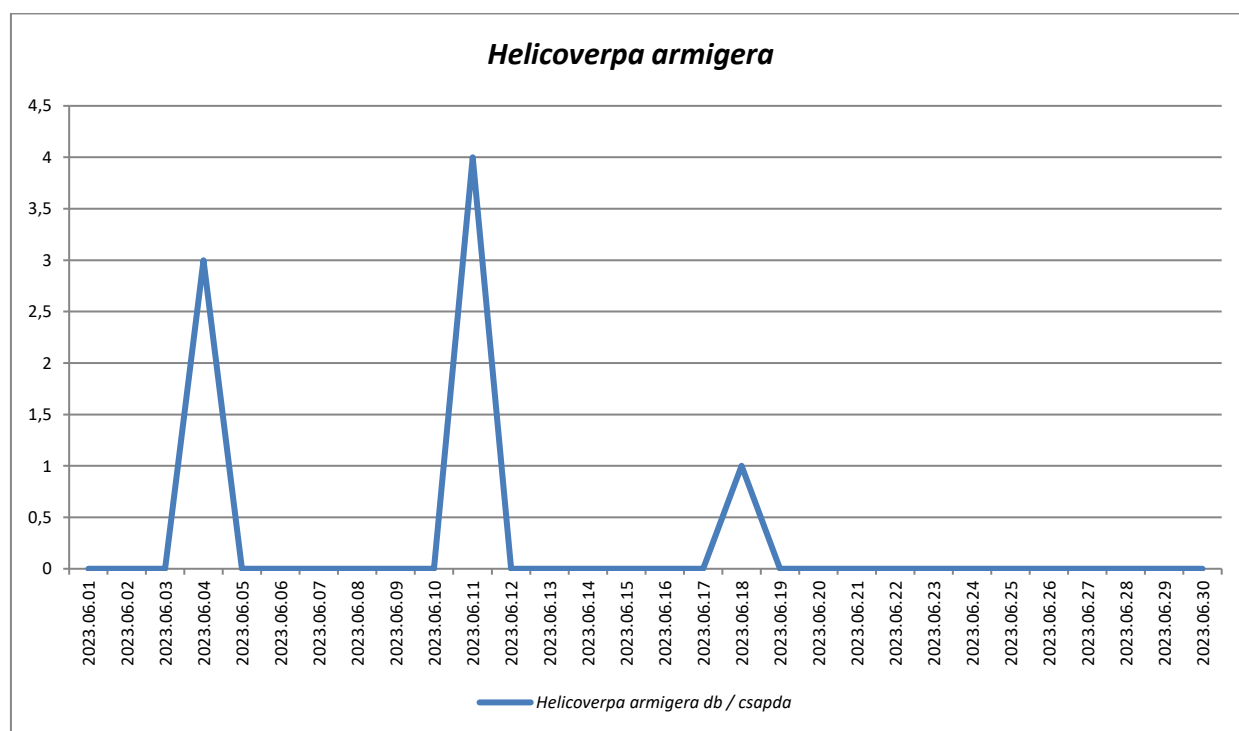
A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A kukoricamoly (*Ostrinia nubilalis*) első nemzedékének az rajzása igen gyenge és vontatott, a rajzás kezdetén lerakott tojásokból kikelő hernyók kártétele a levelekkel burkolt címereken már látható. A kártétel mértéke jelenleg nem éri el az 5%-ot.

Kukoricamoly kártétel fotó: Dr Dávid István

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) alacsony számban, de folyamatosan jelen van a csapdában.

A gyapottok-bagolylepke csapda fogás alakulása, Darvas

A kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) első hím imágói megjelentek az állományokban.

Megjelentek az első kukoricabogár imágók

fotó: Nagy László

Kertészeti növények

Alma

Az elmúlt hét időjárása kedvezett a gombabetegségek terjedéséhez.

Az almában az almafa lisztharmat (*Podosphaera leucotricha* szekunder fertőzésre lassú de folyamatos terjedése megfigyelhető. A fogékony fajtákban a fertőzöttség mértéke 5-15% körüli. A kedvező időjárás miatt a lisztharmat további terjedésére kell számítani.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) számára szintén kedvezőek az időjárási feltételek, de megyénkben még észleltünk jelentősebb mértékű fertőzést. A kórokozó számára kedvező időjárás miatt, a terjedésével számolnunk kell.

A csapadékos időjárás miatt több ültetvénybe felütötte a fejét a tűzelhalás (*Erwinia amylovora*), a fertőzöttség mértéke a fajta fogékonyságtól függően alakul.

Az ültetvényekben az almalevél pirosító (*Dysaphis devecta*) fertőzöttség mértéke folyamatosan nő, jelenleg közepes.

Az almalevél-aknázómoly és sátorosmoly folyamatosan nagy mennyiségben van jelen a csapdákban, a fogások száma már túl vagyunk a rajzás csúcson, elkezdődött a tojásrakás időszaka.

Debrecen, 2023.06.27